

Skatteutskottets betänkande

1978/79:28

med anledning av propositionen 1978/79:81 om ändrade beskattningsregler vid skogsuttag med anledning av skador på skog jämte motioner

Propositionen

Regeringen (budgetdepartementet) föreslår i propositionen 1978/79:81 att riksdagen antar vid propositionen fogat förslag till lag om ändring i skogskontolagen (1954:142).

Skattskyldig som har gjort skogsuttag kan skjuta upp beskattningen av en del av skogsintäkten genom att sätta in medel på särskilt konto i bank (skogskonto). Uppskov medges f. n. med högst 60 % av köpeskillingen för avverkningsrätter, 40 % av köpeskillingen för leveransvirke och 40 % av saluvärdet av skogsprodukter som har tagits ut till förädling i egen rörelse.

Tidigare har genom tillfällig lagstiftning skogsägare som drabbats av stormfällning fått uppskov med större belopp i vissa fall. I propositionen föreslås att permanenta regler skall införas om utvidgad rätt till uppskov när stormfällning, insektsangrepp eller liknande skador motiverar en tidigare-läggning av avverkningsrätter. Förslaget innebär att den högsta avdragsgilla insättningen på skogskonto i dessa fall höjs till 80 % av köpeskillingen för avverkningsrätter och 50 % av köpeskillingen för leveransvirke resp. saluvärdet av uttagna skogsprodukter.

De nya reglerna avses komma att gälla fr. o. m. 1979 års taxering.

Författningsförslaget har följande lydelse.

Förslag till Lag om ändring i skogskontolagen (1954:142)

Härigenom föreskrivs att 2 och 5 §§ skogskontolagen (1954:142)¹ skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Beträffande viss förvärvskälla *må* uppskovet för ett och samma beskattningsår avse högst ett belopp, motsvarande summan av

a) sextio procent av den *å* beskattningsåret belöpande köpeskillingen för skog, som avyttrats genom upplåtelse av avverkningsrätt,

b) fyrtio procent av den *å* beskattningsåret belöpande köpeskillingen för avyttrade skogsprodukter, samt

c) fyrtio procent av saluvärdet av skogsprodukter, som under beskattningsåret *uttagits* för förädling i egen rörelse.

Föreslagen lydelse

2 §²

Beträffande viss förvärvskälla *får* uppskovet för ett och samma beskattningsår, *om annat ej följer av andra och tredje styckena*, avse högst ett belopp motsvarande summan av

a) sextio procent av den *på* beskattningsåret belöpande köpeskillingen för skog, som *har* avyttrats genom upplåtelse av avverkningsrätt,

b) fyrtio procent av den *på* beskattningsåret belöpande köpeskillingen för avyttrade skogsprodukter samt

c) fyrtio procent av saluvärdet av skogsprodukter, som under beskattningsåret *har tagits ut* för förädling i egen rörelse.

Medför stormfällning, brand, insektsangrepp eller liknande händelse att en betydande del av förvärvskällans skog bör avverkas tidigare än vad som annars skulle ha varit fallet, får skattskyldig, om och i den mån han med intyg från skogsvårdsstyrelsen i länet eller på annat sätt visar att intäkt hänför sig till avverkning som nu har sagts, uppskov med högst ett belopp motsvarande summan av

a) *åttio procent av den på beskattningsåret belöpande köpeskillingen för skog, som har avyttrats genom upplå-*

¹Senaste lydelse av lagens rubrik 1975:263.

²Senaste lydelse 1978:740.

Nuvarande lydelse

Skattskyldig som skall betala sådan likvid för växande skog som avses i punkt 11 av anvisningarna till 21 § kommunalskattelagen (1928:370), skogslikvid, och som efter den tidpunkt för tillträde av den skogbärande marken som gäller enligt fastighetsbildningslagen (1970:988) eller enligt skriftligt avtal, dock ej före den tidpunkt då fastighetsbildning har sökts, har tagit ut skog för att erhålla medel till betalning av skogslikviden, får, för beskattningsår, under vilket likviden ännu ej förfallit till betalning, erhålla uppskov med högst ett belopp, motsvarande köpeskillingen för skog som avyttrats genom upplåtelse av avverkningsrätt eller sjuttio procent av köpeskillingen för avyttrade skogsprodukter.

Uppskov *må dock* ej åtnjutas för högre belopp än som motsvarar den beräknade nettointäkten av den förvärvskälla, varifrån intäkten av skogsbruk härrör.

Har i förvärvskällan redovisats utdelning från samfällighet, som avses i 53 § 1 mom. första stycket f) kommunalskattelagen (1928:370), får uppskov åtnjutas till den del utdelningen härrör från intäkt av skogsbruk i samfällig-

Föreslagen lydelse °

telse av avverkningsrätt.

b) femtio procent av den på beskattningsåret belöpande köpeskillingen för avyttrade skogsprodukter samt

c) femtio procent av saluvärdet av skogsprodukter, som under beskattningsåret har tagits ut för förädling i egen rörelse.

Skattskyldig som skall betala sådan likvid för växande skog som avses i punkt 11 av anvisningarna till 21 § kommunalskattelagen (1928:370), skogslikvid, och som efter den tidpunkt för tillträde av den skogbärande marken som gäller enligt fastighetsbildningslagen (1970:988) eller enligt skriftligt avtal, dock ej före den tidpunkt då fastighetsbildning har sökts, har tagit ut skog för att erhålla medel till betalning av skogslikviden, får, för beskattningsår, under vilket likviden ännu ej förfallit till betalning, erhålla uppskov med högst ett belopp motsvarande *summan av*

a) hela köpeskillingen för skog, som har avyttrats genom upplåtelse av avverkningsrätt och

b) sjuttio procent av köpeskillingen för avyttrade skogsprodukter.

Vad i första-tredje styckena sägs om köpeskillig gäller även försäkringersättning för skog och skogsprodukter.

Uppskov *får* ej åtnjutas för högre belopp än som motsvarar den beräknade nettointäkten av den förvärvskälla, varifrån intäkten av skogsbruk härrör.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

heten under det beskattningsår vartill utdelningen hänför sig på samma sätt som om denna del utgjort intäkt av skogsbruk, som den skattskyldige drivit själv.

5 §

Belopp, för vilket uppskov med taxeringen yrkas, skall vara inbetalt till banken senast den dag den skattskyldige *jämlikt bestämmelserna i 36 § taxeringsförordningen* har att avlämna självdeklaration.

Belopp, för vilket uppskov med taxeringen yrkas, skall vara inbetalt till banken senast den dag den skattskyldige *enligt 34 § taxeringslagen (1956:623)* har att avlämna självdeklaration.

Denna lag träder i kraft en vecka efter den dag, då lagen enligt uppgift på den har utkommit från trycket i Svensk författningssamling och tillämpas första gången vid 1979 års taxering.

Utän hinder av 5 § skogskontolagen (1954:142) får skattskyldig åtnjuta uppskov vid 1979 års taxering för belopp som har inbetalats till banken senast den 20 april 1979, även om allmän självdeklaration enligt 34 § taxeringslagen (1956:623) skall avlämnas tidigare. I nu avsedda fall skall den skattskyldige i anslutning till inbetalningen till skattechefen eller ordföranden i taxeringsnämnden inkomma med sådan utredning och sådant besked som avses i 4 § första och andra styckena skogskontolagen.

Motionerna

I detta sammanhang behandlas motionerna

1978/79:1146 av Bertil Jonasson (c) och Karl-Eric Norrby (c) vari hemställs att riksdagen anhåller att regeringen framlägger förslag om

1. ytterligare förbättring av möjligheter till skattelindring för avverkning av insektshärjad skog,

2. längre löptid för skogskonto och regler för eventuell anknytning till fastigheten för skogskontot;

1978/79:1152 av Sven Eric Lorentzon m. fl. (m) vari hemställs att riksdagen hos regeringen anhåller om förslag av innebörd

1. att regler för avsättning till skogskonto med 20-årig löptid införs, avseende 100 % av köpeskilling för avverkningsrätt och för levererade skogsprodukter resp. saluvärdet av uttagna skogsprodukter i de fall avverkning är föranledd av ett katastroftillstånd på fastigheten i fråga.

2. att katastroftillståndet definieras så, att skogsvårdsstyrelsen påfordrat en avverkning omfattande mer än fastighetens halva virkesförråd.

Utskottet

I propositionen föreslås att skogsägarnas möjligheter till uppskov med beskattningen av skogsintäkter utökas om stormfällning, brand, insektsangrepp eller liknande medför att en betydande del av skogen bör avverkas tidigare än normalt. Uppskov genom insättning på skogskonto skall i dessa fall kunna erhållas med 80 % av köpeskillingen för avverkningsrätt och med 50 % av köpeskillingen för avyttrade skogsprodukter eller saluvärdet av vad som tagits ut för förädling i egen rörelse. De föreslagna reglerna har brutits ut ur det problemkomplex som behandlas i promemorian (Ds B 1978:2) Beskattning av skogsbruk och överensstämmer väsentligen med de tillfälliga regler som under olika år gällt i samband med stormskador. De nya reglerna är – i motsats till tidigare – inte tidsbegränsade och omfattar som redan nämnts även andra skador än stormskador. Avsikten är att de skall tillämpas fr. o. m. 1979 års taxering.

Att den aktuella frågan nu behandlas med förtur motiveras framför allt av en allvarlig ökning av omfattande insektsangrepp och av att man inom drabbade områden bl. a. bör sätta in stora skogsavverkningar som ett led i bekämpningen. Vid remissbehandlingen av promemorian har framställts önskemål om ytterligare förbättringar av uppskovsmöjligheterna. Förslag av samma innebörd väcks även i motionerna 1146 och 1152. De innehåller båda yrkanden om regler, som i katastrofsituationer medger större insättningar på skogskonto än 80 resp. 50 % av skogsintäkterna, och om förlängning av den nuvarande uppskovstiden, som utgör högst 10 år. Enligt motionärerna i den förstnämnda motionen bör man också överväga att behandla inkomster av skogsförsäljningar i katastrofsituationer på motsvarande sätt som gäller för försäkringersättning på byggnader, dvs. att de undantas från beskattning, en tanke som också framförts vid remissbehandlingen.

Utskottet har inte något att erinra mot de lagändringar som föreslås i propositionen.

Med anledning av vad som anförs i motionerna bör framhållas att uppskovsbeloppet beräknas med hänsyn till skogsägarens bruttoinkomster av avyttrad skog. De föreslagna procentsatserna, som överensstämmer med vad som gällt i samband med vissa katastrofsituationer tidigare år, bör givetvis bedömas mot bakgrund av att avdrag medges i vanlig ordning för samtliga kostnader som uppkommit under beskattningsåret. I propositionen har departementschefen i denna fråga också hänvisat till att möjligheter finns till resultatutjämnning enligt reglerna om avdrag för värdeminskning av skog, om ackumulerad inkomst och om fördelning av köpeskillning för upplåten avverkningsrätt på de år då likviderna flyter in. När det gäller uppskovstidens

längd anför departementschefen att en tioårsperiod normalt torde vara tillräcklig för att tillgodose syftet med reglerna. Det kan emellertid enligt hans mening inträffa att stormfällningar, insektsangrepp och liknande händelser motiverar så stora avverkningar att en inkomstutjämnning över mer än tio år ter sig rimlig, vilket talar för en förlängning av uppskovstiden i katastroffallen. Som anförs i propositionen aktualiserar emellertid en förlängning av uppskovstiden flera frågor av principiell natur, och detsamma gäller givetvis också yrkandet om skattefrihet helt eller delvis för skogsintäkter i samband med katastrofer. Utskottet är inte berett att i detta sammanhang ta ställning till genomgripande ändringar i skogsbeskattningen utan anser i likhet med departementschefen att hithörande frågor bör övervägas i det fortsatta arbetet med ett nytt skogsbeskattningssystem. Med det anförda torde syftet med motionerna åtminstone delvis vara tillgodosett. I den mån så inte är fallet avstyrker utskottet desamma.

Utskottet hemställer

att riksdagen

1. med bifall till propositionen 1978/79:81 antar det vid propositionen fogade förslaget till lag om ändring i skogskontolagen (1954:142);
2. avslår motionerna 1978/79:1146 och 1978/79:1152.

Stockholm den 13 februari 1979

På skatteutskottets vägnar

ERIK WÄRNBERG

Närvarande: Erik Wörnberg (s), andre vice talmannen Tage Magnusson (m), Alvar Andersson (c), Stig Josefson (c), Tage Johansson (s), Nils Hörberg (fp), Runc Carlstein (s), Olle Westberg i Hofors* (s), Johan Olsson (c), Curt Boström (s), Holger Bergqvist (fp), Margit Odelsparr (c), Bo Lundgren (m), Eric Marcusson* (s) och Hans Gustafsson* (s).

* Ej närvarande vid betänkandets justering.